

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۲۲۵

فراورده‌های گیاهی: داروشناسی بالینی و سم‌شناسی

تألیف:

ترسی و کینگستون

ترجمه:

دکتر مرجان نصیری اصلی

استادیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

دکتر حمیدرضا صادق نیا

استادیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر حسین حسین‌زاده

استاد دانشکده داروسازی و

مرکز تحقیقات علوم دارویی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

S Tracy, Timothy

ترسی: تیموتی اس.

سرشناسه:

فراورده‌های گیاهی: داروشناسی بالینی و سم‌شناسی / تألیف

عنوان و نام پدیدآور:

ترسی، کینگستون؛ ترجمه مرجان نصیری اصل، حمید رضا

صادق‌نیا، حسین حسین زاده.

مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۹۰.

مشخصات نشر:

۳۱۶ ص: جدول، نمودار.

مشخصات ظاهری:

(انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ شماره ۲۲۵).

فروست:

(ISBN: 978-600-6331-13-3)

شابک:

فیبا.

وضعیت فهرست‌نویسی:

Herbal products: Toxicology and عنوان اصلی:

یادداشت:

Clinical pharmacology, 2nd. ed, C 2007.

گیاهان علفی -- سم‌شناسی.

موضوع:

داروهای گیاهی -- سم‌شناسی.

موضوع:

مکمل‌های مواد غذایی.

موضوع:

کینگستون و ریچارد ال.

شناسه افزوده:

Kingston, Richard L

شناسه افزوده:

نصیری اصل، مرجان، ۱۳۵۲ - ، مترجم.

شناسه افزوده:

صادق‌نیا، حمید رضا، ۱۳۵۶ - ، مترجم.

شناسه افزوده:

حسین زاده، حسین، ۱۳۴۲ - ، مترجم.

شناسه افزوده:

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.

شناسه افزوده:

۱۳۹۰ ف ۴ ف ۴ RA ۱۲۵۰/۷

رده‌بندی کنگره:

۶۱۵/۹۵۲

رده‌بندی دیویی:

۲۵۲۴۹۲۳

شماره کتابخانه ملی:

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۲۲۵

فراورده‌های گیاهی: داروشناسی بالینی و سم‌شناسی

تألیف

ترسی - کینگستون

ترجمه

دکتر مرجان نصیری اصل - دکتر حمید رضا صادق‌نیا

دکتر حسین حسین زاده

وزیری، ۳۱۶ صفحه، ۳۲۰ نسخه، چاپ اول، زمستان ۱۳۹۰

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بهها: ۹۰۰۰۰ ریال

بسمه تعالی

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، کتابهای مورد استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند و بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل‌گرمی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی‌جوییهای علمی فراهم آورد. به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دستیابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی مورد نیاز به بهترین صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گستردگی فعالیتهای مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسئولیت مراکز معتبر دانشگاهی، به کوشش در این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به دلایل گوناگون، از جمله لزوم بررسیهای دقیق کارشناسی، ویزایشهای علمی و فنی، و نیز توجه حداکثر به توان مالی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاههای دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف‌نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند.

مسئولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشتیاق و اخلاص تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانشهای پزشکی را به بهترین شیوه فراهم آورند و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی متبصد دریافت نظرها و انتقادهای به‌جا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق بتواند بر کمال آثار منتشره خویش بیفزاید.

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت بنمده‌جانبه این معاونت، و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخت، خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش‌پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گامهای مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب‌نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

www.ketab.ir

فهرست مطالب

۱۳	پیشگفتار مولفین
۱۵	پیش گفتار مترجمین
۱۷	فصل ۱ - Ma Huang و آکالوئیدهای افدرا
۱۷	خلاصه
۱۸	۱- تاریخچه
۲۰	۲- کاربردهای توصیه شده رایج
۲۱	۳- منابع و ترکیب شیمیایی
۲۲	۴- فرآورده‌های موجود
۲۳	۵- اثرات داروشناسی
۲۵	۶- یافته‌های بالینی
۲۸	۷- فارماکوکینتیک
۲۸	۸- سمیت و عوارض جانبی
۳۵	۹- تداخلات دارویی
۳۵	۱۰- تولید مثل
۳۵	۱۱- وضعیت قانونی
۴۳	فصل ۲ - کاوا
۴۳	خلاصه
۴۳	۱- تاریخچه

۴۵	۲- کاربردهای توصیه شده رایج.....
۴۵	۳- منابع و ترکیب شیمیایی.....
۴۵	۴- فرآورده‌های موجود.....
۴۶	۵- اثرات داروشناسی/سم‌شناسی.....
۵۱	۶- فارماکوکینتیک.....
۵۲	۷- گزارش‌های موردی مربوط به سمیت ایجاد شده با فرآورده‌های تجاری کاوا.....
۵۳	۸- اثرات سمی وابسته به مصرف سستی در جمعیت‌های بومی.....
۵۴	۹- تداخلات دارویی.....
۵۵	۱۰- تولید مثل.....
۵۵	۱۱- وضعیت قانونی.....
۵۹	فصل ۳ - جینکو بیلوبا
۵۹	خلاصه.....
۵۹	۱- تاریخچه.....
۶۰	۲- کاربردهای توصیه شده رایج.....
۶۰	۳- فرآورده‌های موجود.....
۶۰	۴- اثرات داروشناسی/سم‌شناسی.....
۶۶	۵- تداخلات دارویی.....
۶۷	۶- فارماکوکینتیک/توکسیکوکینتیک.....
۶۸	۷- عوارض جانبی و سمیت.....
۷۰	۸- وضعیت قانونی.....
۷۵	فصل ۴ - سنبل الطیب
۷۵	خلاصه.....
۷۵	۱- تاریخچه.....
۷۶	۲- کاربردهای توصیه شده رایج.....
۷۶	۳- منابع و ترکیب شیمیایی.....
۷۶	۴- فرآورده‌های موجود.....
۷۷	۵- اثرات داروشناسی/سم‌شناسی.....
۸۴	۶- فارماکوکینتیک.....
۸۴	۷- عوارض جانبی و سمیت.....

۸۸	۸- تداخلات دارویی
۸۸	۹- تولید مثل
۸۹	۱۰- وضعیت قانونی

فصل ۵ - گل راعی

۹۳	خلاصه
۹۳	۱- تاریخچه
۹۴	۲- کاربردهای توصیه شده رایج
۹۴	۳- منابع و ترکیب شیمیایی
۹۵	۴- فرآورده‌های موجود
۹۶	۵- اثرات داروشناسی/اسم شناسی
۱۰۶	۶- فارماکوکینتیک/توکسیکوکینتیک
۱۰۸	۷- عوارض جانبی و سمیت
۱۱۱	۸- تداخلات دارویی
۱۱۳	۹- تولید مثل
۱۱۴	۱۰- وضعیت قانونی

فصل ۶ - سرخار گل

۱۲۱	خلاصه
۱۲۱	۱- تاریخچه
۱۲۲	۲- کاربردهای توصیه شده رایج
۱۲۲	۳- منابع و ترکیب شیمیایی
۱۲۳	۴- فرآورده‌های موجود
۱۲۳	۵- اثرات داروشناسی/اسم شناسی
۱۲۸	۶- فارماکوکینتیک
۱۲۸	۷- عوارض جانبی و سمیت
۱۳۱	۸- تداخلات دارویی
۱۳۱	۹- تولید مثل
۱۳۲	۱۰- وضعیت قانونی

فصل ۷ - بابونه گاوی ۱۳۵

خلاصه ۱۳۵

۱- تاریخچه ۱۳۵

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۱۳۶

۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۱۳۶

۴- فرآورده‌های موجود ۱۳۶

۵- اثرات داروشناسی /سم شناسی ۱۳۷

۶- عوارض جانبی و سمیت ۱۴۴

۷- تداخلات دارویی ۱۴۵

۸- وضعیت قانونی ۱۴۵

فصل ۸ - سیر ۱۴۹

خلاصه ۱۴۹

۱- تاریخچه ۱۴۹

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۱۵۰

۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۱۵۰

۴- فرآورده‌های موجود ۱۵۰

۵- اثرات داروشناسی /سم شناسی ۱۵۳

۶- فارماکوکینتیک ۱۶۴

۷- عوارض جانبی و سمیت ۱۶۶

۸- تداخلات دارویی ۱۷۱

۹- تولید مثل ۱۷۲

۱۰- وضعیت قانونی ۱۷۲

فصل ۹ - زنجبیل ۱۷۷

خلاصه ۱۷۷

۱- تاریخچه ۱۷۷

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۱۷۸

۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۱۷۸

۴- فرآورده‌های موجود ۱۷۸

۱۷۹	۵- اثرات داروشناسی/سم شناسی
۱۸۷	۶- فارماکوکینتیک
۱۸۷	۷- عوارض جانبی
۱۸۸	۸- تداخلات دارویی
۱۸۸	۹- تولید مثل
۱۸۸	۱۰- وضعیت قانونی

فصل ۱۰ - نخل سبل (اره ای) ۱۹۱

۱۹۱	خلاصه
۱۹۱	۱- تاریخچه
۱۹۲	۲- کاربردهای توصیه شده رایج
۱۹۲	۳- منابع و ترکیب شیمیایی
۱۹۲	۴- فرآورده های موجود
۱۹۲	۵- اثرات داروشناسی/سم شناسی
۱۹۷	۶- عوارض جانبی و سمیت
۱۹۹	۷- فارماکوکینتیک/توکسیکوکینتیک
۱۹۹	۸- تداخلات دارویی
۲۰۰	۹- تولید مثل
۲۰۰	۱۰- وضعیت قانونی

فصل ۱۱ - جین سنگ پاناکس ۲۰۳

۲۰۳	خلاصه
۲۰۳	۱- تاریخچه
۲۰۴	۲- کاربردهای توصیه شده رایج
۲۰۴	۳- منابع و ترکیب شیمیایی
۲۰۴	۴- فرآورده های موجود
۲۰۵	۵- اثرات داروشناسی/سم شناسی
۲۱۴	۶- تداخلات دارویی
۲۱۶	۷- فارماکوکینتیک
۲۱۷	۸- وضعیت قانونی

فصل ۱۲ - کرن بری ۲۲۳

خلاصه ۲۲۳

۱- تاریخچه ۲۲۳

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۲۲۳

۳- فرآورده‌های موجود ۲۲۴

۴- اثرات داروشناسی/اسم شناسی ۲۲۵

۵- وضعیت قانونی ۲۲۸

فصل ۱۳ - زائزالک وحشی ۲۳۱

خلاصه ۲۳۱

۱- تاریخچه ۲۳۱

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۲۳۲

۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۲۳۲

۴- فرآورده‌های موجود ۲۳۲

۵- اثرات داروشناسی/اسم شناسی ۲۳۲

۶- فارماکوکینتیک/توکسیکوکینتیک ۲۳۶

۷- عوارض جانبی و سمیت ۲۳۶

۸- تداخلات دارویی ۲۳۶

۹- وضعیت قانونی ۲۳۷

فصل ۱۴ - گل مغربی ۲۳۹

خلاصه ۲۳۹

۱- تاریخچه ۲۴۰

۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۲۴۱

۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۲۴۱

۴- فرآورده‌های موجود ۲۴۱

۵- تأثیرات داروشناسی/اسم شناسی ۲۴۳

۶- فارماکوکینتیک ۲۵۶

۷- عوارض جانبی و سمیت ۲۵۷

۸- تداخلات دارویی ۲۵۷

۲۵۸.....	۹- تولید مثل.....
۲۵۹.....	۱۰- وضعیت قانونی.....

فصل ۱۵ - نارنج ۲۶۳.....

۲۶۳.....	خلاصه.....
۲۶۳.....	۱- تاریخچه.....
۲۶۴.....	۲- کاربردهای توصیه شده رایج.....
۲۶۵.....	۳- منابع و ترکیب شیمیایی.....
۲۶۵.....	۴- فرآورده‌های موجود.....
۲۶۹.....	۶- عوارض جانبی و سمیت.....
۲۷۰.....	۷- فارماکوکینتیک.....
۲۷۰.....	۸- تداخلات دارویی.....
۲۷۱.....	۹- تولید مثل.....
۲۷۱.....	۱۰- وضعیت قانونی.....

فصل ۱۶ - پنج انگشت ۲۷۵.....

۲۷۵.....	خلاصه.....
۲۷۵.....	۱- تاریخچه.....
۲۷۷.....	۲- کاربردهای توصیه شده رایج.....
۲۷۷.....	۳- منابع و ترکیب شیمیایی.....
۲۷۸.....	۴- فرآورده‌های موجود.....
۲۷۹.....	۵- اثرات دارویی / سم شناسی.....
۲۸۵.....	۶- فارماکوکینتیک.....
۲۸۶.....	۷- عوارض جانبی و سمیت.....
۲۸۶.....	۸- تداخلات دارویی.....
۲۸۶.....	۹- تولید مثل.....
۲۸۷.....	۱۰- وضعیت قانونی.....

فصل ۱۷ - قره قاط سیاه ۲۸۹.....

۲۸۹.....	خلاصه.....
۲۸۹.....	۱- تاریخچه.....

- ۲- کاربردهای توصیه شده رایج ۲۹۰
- ۳- منابع و ترکیب شیمیایی ۲۹۰
- ۴- فرآورده‌های موجود ۲۹۰
- ۵- اثرات دارویی /سم شناسی ۲۹۰
- ۶- فارماکوکینتیک ۲۹۶
- ۷- عوارض جانبی و سمیت ۲۹۷
- ۸- تداخلات دارویی ۲۹۸
- ۹- تولید مثل ۲۹۸
- ۱۰- موضویت قانونی ۲۹۸
- واژه یاب ۳۰۱

www.ketab.ir

پیشگفتار مولفین

گیاه شناسان و افراد عامی برای قرن‌ها از گیاهان استفاده نموده‌اند. علاقمندی و استفاده از فراورده‌های گیاهی در اواخر دهه ۱۹۹۰ با تصویب قانون آموزش و بهداشت مکمل‌های غذایی اجباء شد. این قانون اجازه فروش مکمل‌های غذایی را بدون فرایند لازم جهت تأیید داروها توسط FDA را فراهم کرد. بنابراین، با وجود مصرف وسیع و گسترده فراورده‌های گیاهی، در مقایسه با داروهای با نسخه موجود، اطلاعات در مورد سلامتی و کارایی آنها عموماً کم می‌باشد. کتاب "سم شناسی و داروشناسی بایلینی فراورده‌های گیاهی" در سال ۲۰۰۰ چاپ شد تا کمک کند این خلاء کمبود اطلاعات پر شود. از زمان چاپ این کتاب، اطلاعات علمی اضافی مشخص شده است و علاقمندی عمومی به گیاهان خاص تغییر کرده است. کتاب "فراورده‌های گیاهی: داروشناسی بایلینی و سم شناسی"، چاپ دوم، اطلاعات کتاب قبلی را به روز کرده است. گیاهانی که برای ورود به این جلد کتاب در نظر گرفته شده است براساس معروفیت آنها، سمیت و اطلاعات کمی و کیفی موجود می‌باشد. جلد تکمیل کننده این کتاب "مکمل‌های غذایی: سم شناسی و داروشناسی بایلینی" مکمل‌های غذایی غیر گیاهی را شامل می‌شود.

هدف این کتاب ارائه اطلاعات هدفمند و جامع در مورد مکمل‌های گیاهی از قابل اعتماد ترین منابع با تأکید بر روی اطلاعاتی که به سهولت قابل دسترسی می‌باشد (یعنی توصیف با جزئیات در مورد گزارشات موردی عوارض جانبی، فارماکو کینتیک، تداخلات و غیره) این کتاب به عنوان "کتاب راهنما تجویز گیاهان" طراحی نشده است. مخاطب آن هم متخصصین مراقبت‌های بهداشتی و قانونی به خصوص محققان و پزشکانی است که علاقمند به اطلاعات بایلینی مفهومی یا با جزئیات بیشتر در مقایسه با اغلب منابع موجود گیاهی یا فراورده‌های طبیعی می‌باشد.

اگرچه اطلاعات در مورد مکمل‌های غذایی به طور وسیعی در اینترنت موجود است ولی این موارد معمولاً توسط توزیع کننده‌های این محصولات فراهم شده است و جهت فروش محصولات تا فراهم کردن اطلاعات هدفمند در مورد کارایی و سمیت دارو طراحی شده است. حتی مقالات مروری در مورد مکمل‌های غذایی در مجلات، خبرنامه‌ها، کتابها و بانک‌های اطلاعاتی الکترونیکی می‌تواند بر بنا تعصب یا نادرست باشند. در جمع آوری اطلاعات در چاپ دوم این کتاب تأکید بر روی استفاده از مطالعات اصیل چاپ شده در مجلات معروف داوری شده بوده است.

مطالعات قدیمی‌تر و همچنین انتشارات جدید برای کامل شدن کتاب با تأکید بر روی انتشارات جدیدتر و کارآزمایی‌های کنترل شده و دوسونا آگاه استفاده شده است. در صورت مناسب بودن اطلاعات از طریق

بررسی‌های فرا تحلیلی، مقالات مروری سیستمیک یا دیگر مقالات مروری با کیفیت بالا مانند مواردی که توسط نویسندگان متخصص شناخته شده تهیه شده جمع آوری شده است. گزارشات موردی، عوارض جانبی و تداخلات دارویی، اگرچه به صورت نقلی بوده‌اند، جهت شناسایی و توصیف عوارض جانبی غیرشایع ولی بالقوه مهم استفاده شده‌اند. این موارد در مطالعات کنترل شده به علت حجم نمونه کم یا دوره درمان کوتاه گزارش نشده است. هر فصل در این جلد شامل مقدمه، که شامل مروری بر تاریخچه محصول و توصیف گیاه می‌باشد. سپس بخش کاربردهای رایج، منابع و اجزای شیمیایی گیاه و توصیف فرآورده‌های موجود به صورت عمومی نگارش یافته است چون این محصولات بیشمار و هر روز تغییر می‌کند. کیفیت محصول همچنین در این بخش بحث می‌شود. بخش اثرات داروشناسی/سم شناسی روی داده‌های برون تنی و مطالعات حیوانی جهت توضیح مکانیسم اثر گیاه، اثرات بالینی در انسان و منطبق مطالعات بالینی متمرکز شده است. باید توجه داشت به خاطر طبیعت ادعاهای عنوان شده در مورد مکمل‌های گیاهی (رجوع شود به بخش وضعیت مقررات استفاده فرآورده)، برخی کاربردهای محصولات ترویج شده ممکن است در انسان مطالعه نشده باشد، برعکس اثرات داروشناسی و درمانی شناخته شده ممکن است به صورت تجاری توصیه نشود. علت این امر محدودیتهای توانایی سازنده جهت ادعا سالم بودن اثرات داروشناسی شناخته شده گیاهان مختلف است. در نتیجه عموماً عدم مطابقت بین طبیعت اطلاعات ارائه شده در بخش‌های کاربردهای رایج توصیه شده و اثرات داروشناسی/سم شناسی وجود دارد.

بخش فارماکوکینتیک هر فصل موارد جذب، توزیع بافتی، حذف و غلظت‌های مایعات بدن را پوشش می‌دهد. چنین اطلاعاتی معمولاً در دیگر منابع گنجانه نمی‌شوند و ممکن است جهت تحقیقات قانونی یا استفاده بالینی به منظور تنظیم دوز در بیماران با نارسائی کلیه یا کبد مفید باشد. بخشی در مورد عوارض جانبی و سمیت شامل اطلاعاتی دقیق در مورد گزارشات موردی عوارض جانبی می‌باشد. بخش تداخلات دارویی تداخل بین مکمل‌ها و داروها یا غذاها را بحث می‌کند. بخش تولیدمثل عموماً به خاطر اطلاعات کم محدود است. هر فصل با بحث وضعیت مقررات محصول به پایان می‌رسد. مقدار اطلاعات هر فصل بستگی به فراهم بودن داده‌ها متفاوت است.

عوارض جانبی گیاهان نسبت به داروهای با نسخه غیرشایع است. این ممکن است تابعی از ناآشنا بودن افراد متخصص مراقبت‌های بهداشتی و قانونی با سم شناسی و داروشناسی این محصولات یا تصور بی‌خطر بودن ترکیبات طبیعی باشد. بنابراین عوارض خاص ممکن است ناشناخته یا به داروهای با نسخه نسبت داده شود. امید است اطلاعات کتاب "فرآورده‌های گیاهی: داروشناسی بالینی و سم شناسی" چاپ دوم، جهت حل مشکلات بالینی یا قانونی دخیل در مکمل‌های غذایی استفاده شود و گفتگو بین متخصصین مراقبت‌های بهداشتی و بیماران را تسریع کند و موجب تحریک حس کنجکاوی روشنفکرانه در مورد این ترکیبات شود و باعث پرورش تحقیقات بیشتر در زمینه عوارض جانبی و اثرات درمانی محصولات گیاهی شود.

پیش گفتار مترجمین

در دهه اخیر علاقه منهای و رویکرد به داروها و گیاهان دارویی در ایران و جهان چشمگیر بوده است. این بازگشت به طبیعت نه تنها در سطح عامه مردم مشاهده می شود، بلکه توجه پژوهشگران و دست اندرکاران صنعت دارویی را به خود جلب کرده است.

اگرچه طب جدید در اکثر کشورها در دسترس عموم می باشد ولی طب گیاهی به دلایل فرهنگی و تاریخی جایگاهی خاص در بعضی مناطق دارد. این امر باعث شده است تا برخی از مردم باوری عمیق نسبت به فراورده های گیاهی پیدا کنند و از طرفی از عوارض جانبی و سمیت این داروها چشم پوشی کنند. متخصصین طب جدید با توجه به نگارش کتابهای علمی به خصوص در زمینه داروشناسی داروهای صناعی با دید خاصی به داروهای گیاهی می نگرند و تجویز این گونه داروها را منوط به وجود اطلاعات جامع و مبتنی بر شواهد برای این فراورده ها می دانند.

کتاب حاضر تنها بر گرفته شده از اطلاعات ارزشمند و کارآمد طب سنتی نیست بلکه حاوی اطلاعات علمی در زمینه های مختلف از جمله تاریخچه، کاربردهای رایج، منابع و اجزای شیمیایی، فارماکوکینتیک (جذب، توزیع، متابولیسم و دفع دارو)، تداخلات دارویی، سم شناسی و عوارض جانبی به خصوص با دیدگاه بالینی، مصرف در حاملگی و وضعیت قانونی می باشد. این کتاب ضمن فراهم آوردن اطلاعات دارویی کاملاً مستند، مفید و علمی در مورد گیاهان پر مصرف دنیا، این باور اشتباه که طبیعی بودن تضمینی برای بی ضرر بودن است را به چالش می کشد. این کتاب همچنین تاکید عمده ای بر روی مطالعات و کار آزمایشی های بالینی دارد.

بدینوسیله از همکاران محترم و دانشمندان جوان سرکار خانم دکتر نصیری اصل و آقای دکتر صادق نیا جهت ترجمه قسمتی از کتاب و سرکار خانم ملیحه شیر علی جهت تایپ این مجموعه تشکر و قدردانی می شود. همچنین از جناب آقای دکتر سید احمد امامی، متخصص

فارماکوگنوزی و داروسازی سنتی، جهت داوری کتاب و ارائه رهنمودهای مناسب کمال تشکر خود را ابراز می‌دارد.

در پایان لازم می‌دانیم از زحمات معاونت پژوهشی دانشگاه و ریاست محترم و پرسنل انتشارات دانشگاه که زمینه چاپ این اثر را فراهم نموده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

دکتر حسین حسین زاده

استاد گروه فارماکودینامی و سم‌شناسی

دانشکده داروسازی و مرکز تحقیقات علوم دارویی مشهد

www.ketab.ir